

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี และเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มีเพศอายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนายกเทศมนตรี จำนวน 18 คน ปลัดเทศบาล จำนวน 18 คน ผู้บริหารกองการศึกษา จำนวน 18 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 18 คน คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 18 คน รวม 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นระดับการบริหารของผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของ ลิเคอร์ท (Likert) โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าทางสถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ f-test สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการบริหารการศึกษาในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X}= 4.39$) ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X}= 4.33$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{X}= 4.28$) และด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}= 4.25$)

1.1 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.33$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรกคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่าง

ครบถ้วนทั้งด้าน คนตรี ศิลปะและกีฬา โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) รองลงมาคือมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการนำวิทยากรบุคคลภายนอกมาให้ความรู้กับผู้เรียน โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$)

1.2 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรกคือ มีการนิเทศติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$) รองลงมาคือ มีการวางแผนการฝึกอบรมและพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$) และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการนำข้อมูลจากผลการพัฒนาบุคลากรมาปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรมโดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$)

1.3 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรกคือ มีการกำกับดูแลการใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$) รองลงมาคือ มีการจัดทำทะเบียนพัสดุของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นระบบ ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$) และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการกำหนดแนวทางการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$)

1.4 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$) โดยข้อที่มีคะแนนสูงสุดอันดับแรกคือ ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา โดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$) รองลงมาคือ มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจ ให้บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา ร่วมกันโดยมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$) และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการบริหารในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$)

2. ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดสระบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันมีการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่แตกต่างกัน

2.1 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มีเพศต่างกันมีการบริหารด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มีอายุต่างกันมีการบริหารด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีการบริหารด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกันมีการบริหารด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี พบว่า ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีมีค่าเฉลี่ยของคะแนนบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งได้กำหนดขอบข่ายงานที่ต้องปฏิบัติในการบริหารการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปนั้น ทำให้ผู้บริหารศึกษามีความตระหนักและแสดงความสามารถในการบริหารจัดการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะผู้บริหารศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะนับตั้งแต่มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการ ตั้งปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมาประกอบกับการที่มีพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ออกมาบังคับใช้และเริ่มดำเนินการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษาปฐมวัย จึงเป็นภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ครอบคลุมถึงการปฏิบัติงานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

และอาจเนื่องจากเทศบาลตำบลบางแห่งเพิ่งได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล และเป็นเทศบาลตำบลที่ได้รับการยกฐานะขึ้นใหม่ ไม่มีประสบการณ์การจัดการศึกษามาก่อน จึงทำให้เทศบาลแต่ละแห่งต้องเตรียมความพร้อมและความเข้าใจในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยและมีการเร่งรัดให้การดำเนินงานอย่างจริงจังและชัดเจนเป็นรูปธรรมขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัย เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยและ มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น. 2547 : 4) ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการบริหารจึงจะทำให้การบริหารประสบความสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิโรจน์ สารรัตนะ (2546 : 16) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหาร อย่างน้อย 4 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมซึ่งกระบวนการดังกล่าว มีผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบที่จะให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารการศึกษาต้องมีความสามารถในการบริหารงานบุคคลเพราะหากมีการสื่อสารและมีการสั่งการที่บุคลากรก็จะสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่วางไว้ และจากการบริหารการศึกษาของผู้บริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้กระบวนการทางการบริหารเพื่อบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้เป็นไปตามขอบข่ายการปฏิบัติงานด้านการศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดไว้ จึงทำให้การบริหารของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี มีการบริหารอยู่ในระดับมากดังกล่าว ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้อยู่สอดคล้องกับผลการวิจัยของสัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม มีความคิดเห็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานวิชาการ แต่ขัดแย้งผลการศึกษาของบุญยิ่ง เทศน้อย (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและความต้องการในการ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 ด้าน ด้านตัวเด็ก ด้านคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ด้านอาคาร สถานที่ ด้านการจัดกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็ก และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผลการศึกษา พบว่า สภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการดำเนินงานศูนย์พัฒนา เด็กเล็กตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

มากนอกจากนี้ยังพบว่าการศึกษาของ นันทิชา หาญหัตถกิจ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย โดยรวม มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย อยู่ในระดับปานกลางด้วยเช่นกัน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งต่างกัน พบว่า ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันมีการบริหารการศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในปัจจุบันอำนาจการดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้ถ่ายโอนมายังท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบ จึงทำให้การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ใช้ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กทั้ง 4 ด้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สอดคล้องกับการศึกษาของ ภัทธ์ศรีวรรณ

สมบรม (2555 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระบุรี พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสระบุรี ทั้งในภาพรวมและแต่ละงานไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ในการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สัมฤทธิ์ เนตรประไพ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครปฐม พบว่าการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งและขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลที่คณะผู้บริหารปฏิบัติงาน พบว่าไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ มงคล กุลเกลี้ยง (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาเรื่องสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ด้านการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้มีประสบการณ์ ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี กับผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน 5-10 ปี และผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 5 ปี กับผู้มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่ง ลาร์กิน (Larkin. 1992 :

397 - A) ได้ศึกษาเรื่อง ผู้บริหาร โรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา : มุมมองเกี่ยวกับภาวะผู้นำในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ผลการศึกษาที่ได้พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้รับการฝึกอบรมทางการบริหารน้อยมาก ดังนั้นจึงอาศัยประสบการณ์จากการเรียนและประสบการณ์ส่วนตัวทำให้เรียนรู้แบบลองผิดลองถูก ผู้บริหารที่เป็นสตรีมักมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจและการตอบสนองความต้องการของเพื่อนร่วมงานมากกว่า นั่นหมายความว่า ลาร์กิน (Larkin, 1992 : 397 - A) เห็นถึงความแตกต่างระหว่างประสบการณ์และเพศที่มีผลต่อการบริหารงานด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้บริหารการศึกษาสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีรายด้านและโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ถึงแม้ว่า ผู้บริหารการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรีจะมีเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุกๆด้าน เพราะการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพย่อมส่งผลให้ระบบการศึกษามีความก้าวหน้าอันจะก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเด็กอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพิจารณาการถ่ายโอนการจัดการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตต่อไป โดยเฉพาะด้านการบริหารงานทรัพยากรบุคคล เพราะเราไม่อาจปฏิเสธได้ว่าบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นพลังที่จะนำทางไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในองค์กร ในการบริหารงานบุคคลนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากบุคคลมีความแตกต่างกันทั้งด้านความรู้ความสามารถ บุคลิกลักษณะ พฤติกรรม และที่สำคัญบุคคลมีความรู้สึนึกคิด มีจิตใจต่างกันอีกด้วย การบริหารงานในด้านนี้ผู้นำหรือผู้บริหารจึงต้องมีความละเอียดอ่อน มีการจัดการเกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารบุคลากรให้เป็นระบบ การปฐมนิเทศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงานในโรงเรียน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนให้ชัดเจน การมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร การควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากรให้ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ และเป็นไปตามจุดประสงค์ของโรงเรียนการส่งเสริมขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร การดูแลและดำเนินกิจการ

เกี่ยวกับสวัสดิการของบุคลากร การประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตามลักษณะงาน การดำเนินการเกี่ยวกับการเข้ารับราชการ และออกจากราชการของบุคลากรในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2537 : 3) โดยมีการจัดการอย่างเป็นระบบมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนมีความเที่ยงธรรมเพื่อให้บุคลากรเกิดความมั่นใจ มีความรัก ความศรัทธาต่อองค์กรและทุ่มเทกำลังกายกำลังใจอย่างเต็มที่ทำให้เกิดผลงานที่มีประสิทธิภาพ นอกจากการบริหารงานด้านงานทรัพยากรบุคคลแล้วการบริหารงานด้านงบประมาณนับเป็นหัวใจหลักที่จะขับเคลื่อนกระบวนการทำงานทุกอย่างผู้บริหารควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดระบบการจัดการงบประมาณของแต่ละหน่วยงานให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550 : 52)

1.2 ผลการจากศึกษาวิจัยในครั้งนี้ช่วยสนับสนุนให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลในจังหวัดสระบุรี ที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน แต่มีการบริหารการศึกษาไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรเผยแพร่ผลการวิจัยในครั้งนี้สู่สาธารณะเพื่อปรับทัศนคติของผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่า เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งแตกต่างกันเป็นปัจจัยที่กำหนดคุณภาพการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครู พี่เลี้ยงเด็ก ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ฯ เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะผู้บริหารการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของภาคส่วนต่าง ๆ ที่สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย